

ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimalautakunta

Työllistämispalvelut

Tilivelvollinen: Elinkeinojohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Työllistämispalvelut on uusi tulosalue, joka on perustettu työvoimapalvelu-uudistukseen (TE2024) ja kotoutumispalvelujen uudistamiseen (KOTO2024) liittyen. Työmarkkinatuen kuntaosuus sisältyi aiemmin Eksoten maksuosuuteen, mutta hyvinvointialueisiin siirryttäessä velvollisuuksia ja tehtäviä siirtyy kunnille jo vuoden 2023 alusta. Näin ollen työmarkkinatuen kuntaosuudet kirjataan jatkossa elinvoimapalveluiden alle.

Kunta vastaa osittain pitkään työttömänä olleiden työmarkkinatuen kustannuksista. Kunnilla on 50 %:n vastuu yli 300 päivää ja 70 % vastuu yli 1000 päivää työmarkkinatuella olleiden henkilöiden työmarkkinatukikustannuksista. Te-palvelujen järjestämisvastuun (TE2024-uudistus) siirryessä kunnille 1.1.2025 (laki valmisteilla) rahoitusvastuu tulee laajenemaan. On myös huomioitava, että kunta ei voi välittömästi omalla toiminnallaan vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen, vaan yleinen työmarkkinatilanne ja lainsäädännölliset linjaukset vaikuttavat kustannusten kehittymiseen.

Tulosalueen kustannuspaikat ovat: työmarkkinatuen kuntaosuus, maahanmuuttopalvelut, TYP (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu), muut työllistämispalvelut.

Nykytilan kuvaus

Työllisyys siirrettiin hallintosäätöä uudistettaessa vuonna 2021 elinvoimapalveluiden alle. Vuonna 2022 palkattiin noin puoleksi vuodeksi määräaikainen työsuunnittelija, jonka ohjattavaksi työllistettiin palkkatuen avulla kaksi pitkäaikaistyötöntä. Toimet työllisyydenhoidossa ja työllistämispalveluissa ovat toistaiseksi olleet varsin pieniä, joten asiaan tulisi kiinnittää huomiota ja aloittaa parempi valmistautuminen TE2024-uudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin ja velvollisuuksiin.

Toiminnalliset muutokset

Uusi toiminta, kuvaus yllä.

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Valmistautuminen TE2024-uudistukseen, eli te-palvelujen järjestämisvastuun siirtymiseen kunnille 1.1.2025 alkaen.

Työllisyys- ja työllistämispalveluiden järjestäminen kunnassa kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti, mahdollisesti lisättävä määrärahoja ja mietittävä esim. työllisyyskoordinaattorin palkkausta.

Työllistämispalvelut -tulosalueen sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet 2023	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso
Työmarkkinatuen kuntaosuus, toimintakulut	Seurataan kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajien ja maksettujen etuuksien määrää (Kela)	Kustannukset korkeintaan 300 000 € / vuosi

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot					
Toimintakulut			-305 800	-305 800	-305 800
Toimintakate			-305 800	-305 800	-305 800

Elinkeinopalvelut

Tilivelvollinen: Elinkeinojohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Elinkeinopalvelut on vuonna 2021 päivitetyn hallintosäännön mukaisesti perustettu uusi tulosalue, joka sisältää elinvoimalautakunnan hallintoon liittyvät toimintakulut.

Nykytilan kuvaus

Elinvoimalautakunnan kokousten järjestäminen ja valmistelu, sisältäen kokouskulut ja elinkeinopalveluiden henkilöstön palkkauskuluja.

Toiminnalliset muutokset

Ei toiminnallisia muutoksia.

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Elinvoimalautakunnan toimintatapojen vakiinnuttaminen hallintosääntöä vastaavaksi, kokousten säännöllinen järjestäminen. Kunnan elinkeinopalveluiden toiminnan turvaaminen ja yhteistyön lisääminen eri toimialojen välillä.

Elinkeinopalvelut -tulosalueen sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet 2023	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso
Elinvoimalautakunnan kokousten järjestäminen	Kokoukset järjestetään tarpeen mukaan	Vähintään 6 kokousta vuodessa

Yhteistyö muiden lautakuntien/toimialojen kanssa	Yhteinen kokoontuminen yhteistyön ja tiedonkulun varmistamiseksi	Vähintään 1 yhteinen kokoontuminen vuodessa

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-9 001,16	-25 137	-27 256	-27 256	-27 256
Toimintakate	-9 001,16	-25 137	-27 256	-27 256	-27 256

Elinkeinojen kehittäminen

Tilivelvollinen: Elinkeinojohtaja

Toiminta-ajatus

Elinkeinopalveluiden tarkoituksena on edistää alueen elinvoimaa ja eri yritystoimialojen kehitystä sekä edesauttaa monipuolisen, kannattavan yritystoiminnan ja yritysverkoston syntymistä ja kehittämistä. Elinkeinotoimen palveluja tarjotaan paikallisesti ja yhteistyössä muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa.

Maatalouden viranomaistehtävät

Tilivelvollinen: Elinkeinojohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Maaseutuhallinnon toteuttaa Etelä-Karjalassa kuntien yhteinen Etelä-Karjalan maaseututoimi, jota hallinnoi Lappeenrannan kaupunki. Maaseututoimen vastuualueella huolehditaan peltopinta-alaan ja eläinmäärään perustuvien EU-rahoitteisten ja kansallisten tulotukien hallinnoinnista. Maatilatalouden viranomaistehtävien hoito Parikkalan toimipisteessä mahdollistaa maatilatalouden kehityksen kunnassa.

Nykytilan kuvaus

Parikkalassa on voimallista maataloutta, joka luo kilpailukykyä erikoistumisesta ja toimialan sisäisiin järjestelyihin. Maaseutuelinkeinojen pääasiallinen luonne on alkutuotanto ja alkutuotantoa tukevien palvelujen tuottaminen. Jonkin verran harjoitetaan myös majoitus- ja ravitsemustoimintaa maaseutuelinkeinon luonteisesti.

Vuonna 2021 maatalousyrittäjien tukihakemuksen jätti Parikkalassa 197 tilaa. Vähennystä edelliseen vuoteen on 4 tilaa. Parikkalan peltopinta-ala on 10 780,40 ha, ja maataloustukia maksettiin Parikkalaan kokonaisuudessaan 8,4 milj. euroa.

Toiminnalliset muutokset

Ei toiminnallisia muutoksia.

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Yhteistyö maaseudun kehittäjäorganisaatioiden kanssa, maatalouden viranomaispalveluiden turvaaminen Parikkalassa.

Elinkeinojen kehittäminen

Tilivelvollinen: Elinkeinojohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Elinkeinopalveluiden tarkoituksena on kunnan elinvoiman sekä veto- ja pitovoiman parantaminen. Tavoitteena on edistää kokonaisvaltaisesti eri yritystoimialojen kehitystä ja edesauttaa monipuolisen ja kannattavan yritystoiminnan sekä yritysten verkostojen syntymistä ja kehittämistä. Elinkeinoitoimen palveluja tarjotaan paikallisesti ja yhteistyössä muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa. Toimialan tehtävinä ja tavoitteina on:

- olemassa olevien työpaikkojen turvaaminen sekä uusien elinkeinoalojen, yritysten ja työpaikkojen luominen
- olemassa olevien ja uusien palvelujen, tuotteiden ja verkostojen kehittäminen
- osaamisen, laadun ja kilpailukyvyn parantaminen kaikilla sektoreilla
- kylätoiminnan kehittäminen, verkostojen luominen eri toimijoiden välille, yhteistyön tiivistäminen
- matkailun edistäminen
- maaseutuelinkeinojen kehittäminen (avustukset)
- kehittämisprojektien hallinnointi

Nykytilan kuvaus

Elinkeinojen kehittäminen käsittää seuraavat kustannuspaikat: elinkeinojen kehittäminen, matkailun edistäminen, maaseutuelinkeinojen kehittäminen ja kehittämisprojektit.

Kunnan elinkeinojen kehittämistä ohjaava Parikkalan kunnan elinkeino-ohjelma päivitetään vuonna 2022. Elinkeino-ohjelmaa seurataan ja päivitetään jatkossa säännöllisesti elinvoimalautakunnassa. Parikkalan kunnan kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman avulla edistetään alueen elinvoimaa ja yritysten toimintaedellytyksiä, ja molemmat otetaan huomioon elinkeinojen kehittämisessä.

Parikkalan kunta on Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy:n enemmistöosakas. Ravi- ja Markkinakentän toiminnan kehittämiseen ja talouden tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan edelleen. Parikkalan kunta on Imatran Seudun kehitysyritys Oy:n osakas 10 000 € osakepääomalla.

Toiminnalliset muutokset

Lomituspalveluiden jäätyä pois vuoden 2022 alussa, elinvoimalautakunnan tehtävät ja toimivalta ovat voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti:

- elinkeinotoimen, maaseutuelinkeinojen ja kylätoiminnan kehittäminen,
- elinkeino-ohjelma,
- elinkeinojen kehittämiseen liittyvät hankkeet sekä
- työllisyysasiat.

Elinkeinojohtajan virkaa ei ole täytetty, vaan elinvoimakoordinaattori on toiminut vt. elinkeinojohtajana.

Työnsuunnittelijan palkkaus hoidettiin vuoden 2022 ajan elinkeinopalveluiden alla, vuodelle 2023 palkkaus siirtyy teknisiin palveluihin. Lisäksi tekniset palvelut tekee vuodelle 2023 varauksen palkkatuella palkattaviin kausityöntekijöihin. Tavoitteena pitkäaikaistyöttömien työllistäminen. Lisäksi jatketaan yhteistyötä Laptuote Säätiön kanssa.

Maaseutuelinkeinojen kehittäminen sisältää kunnan avustukset. Vuonna 2023 kyläavustuksia jaetaan 15 000 €, maatalouden kehittämisavustuksia 7 500 € ja eläinlääkäripalkkioita korvataan Parikkalan hyötyeläinten haltijoille 7 500 €.

Nuorten kesätyöseteleihin on kaavailtu kuntakohtaista korotusta, setelin arvo tulee todennäköisesti muuttumaan ollen 350 €. Kunta varaa 10 kesätyöseteliä vuodelle 2023. Lisäksi säilytetään varaus Saimaan Ammattiopisto Samposta valmistuvalle parikkalalaiselle nuorelle (Duuniseteli, arvo 1 500 €).

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Yrittäjyys nähdään vahvuutena ja siihen kannustetaan turvaamalla jo olemassa olevan yritystoiminnan toimintaedellytyksiä sekä kehittämis- ja laajentumismahdollisuuksia. Houkuttelemalla alueelle uutta yrittäjyyttä ja yrityksiä mm. tehostamalla kunnan markkinointia. Eri toimijoiden välistä yhteistyötä pyritään jatkamaan ja tiivistämään.

Maatalouden kehittämisavustuksia keskeisiin maatalouden kohteisiin jaetaan edelleen, ja avustustenjakoperusteita kohdennetaan uudentyyppeihin kehittämistoimenpiteisiin. Kylien elinvoimaisuuden ylläpitämiseen ja kylien kehittämiseen tarkoitettuja kyläavustuksia käsitellään elinvoimalautakunnassa. Mökkiläistoimikunnan toimintaa tehostetaan ja luodaan uusia yhteistyöverkostoja sekä korostetaan yhteisöllisyyden merkitystä kaikessa toiminnassa.

Kehittämiprojektit

Tilivelvollinen: Elinkeinojohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Kehittämistoiminnan lähtökohtana ovat alueen luontaiset vahvuudet ja vetovoimatekijät sekä yritysten ja kuntalaisten tarpeet. Kehittämistoimintaa toteutetaan kunnan, seutukunnan tai -kuntien alueella toimialakohtaisilla tai kansainvälisillä verkostohankkeilla.

Nykytilan kuvaus

Hanketoiminta on ollut viime vuosina vaihtelevaa ja useita hankkeita on päättymässä, mm. maakunnallinen MINT-hanke. Parikkalan kunta on toiminut hallinnoijana yritysrühmähankkeissa ja osallistunut lisäksi useisiin muihin hankkeisiin, jotka ovat palvelleet mm. palvelu- ja matkailualan yrittäjiä. On huomioitava, että oman hankehallinnon lisäksi kunta tekee yhteistyötä useiden eri toimijoiden kesken eri hankkeissa. Tarkempi kuvaus alla olevalla hankekartalla.

Hankerahoitusmahdollisuuksien tehokkaampi hyödyntäminen toisi laajemmat toiminta- ja vaikutusmahdollisuudet kunnan vetovoimaisuuden parantamiseksi. Tietoliikenneyhteyksien toimivuus on edelleen ratkaisevassa asemassa yritysten toimintaedellytysten kannalta.

Toiminnalliset muutokset

Elinkeinopalveluiden resurssit ovat rajalliset, joten hanketoimintaa ei voida kehittää täysipainoisesti. Hankkeiden valmistelu on vaativaa ja vie paljon työaikaa. Simpelejärven kunnostushanke 2022–2024 käynnistyi ja jatkuu vuoden 2024 loppuun saakka. Hankkeessa on palkattu osa-aikainen hanketyöntekijä/viljelijäkoordinaattori.

Toiminnan painopistealueet 2023 - 2025

Hankerahoitusmahdollisuuksien tehokkaampi hyödyntäminen.

Elinkeinojen kehittäminen -tulosalueen sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet 2023	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso
Yritysten kehittämistarpeisiin vastaaminen	Valtakunnallinen yrittäjien kysely	Arvosana vähintään 7 (asteikolla 4–10)
Elinkeino-ohjelman tavoitteiden toteutuminen	Säännöllinen päivitys ja seuranta elinvoimalautakunnan kokouksissa	Elinkeino-ohjelmasta poimitaan 4 tavoitetta, jotka pyritään toteuttamaan.

Hankkeet 2023 - 2025

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aikat aulu	Kokonais-budjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %
Uudet projektit	varaus hankkeisiin	2021–2023	50 000 €	20 000 €
Simpelejärven kunnostushanke	<u>Rahoitus:</u> Kaakkois-Suomen ELY-keskus 50 %, Parikkalan kunta, Rautjärven kunta, yksityinen rahoitus <u>Hallinnointi:</u> Parikkalan kunta <u>Tavoitteet:</u> Simpelejärven ekologisen tilan parantaminen (toimenpiteet: hoitokalastus ja valuma-aluetyöt)	2022–2024	Koko hankkeen budjetti 595 000 €	30 000 €/vuosi

LEADER 2023-2027	<u>Julkinen rahoitus:</u> 80 % EU+valtio, 20 % kunnat, lisäksi yksityinen rahoitus ja talkootyö <u>Hallinnointi:</u> Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry <u>Tavoitteet:</u> ihmiset, ympäristö, yhteisöt, yritykset, aluekehittäminen	2023–2027	kokonaiskustannus 7 353 846 €, josta julkinen rahoitus 4 780 000 € (ohjelmakausi 2023–2027)	22 843 €/vuosi
GoSaimaa	Etelä-Karjalan yhteismarkkinointi, matkailun kehittäminen	2023		5 000 €
Omistajanvaihdospalvelut, Etelä-Karjalan yrittäjät	Etelä-Karjalan maakunnan alueella yritysten omistajanvaihdospalvelukonseptin mukaisen palvelun tuottaminen	2023		2 857 €
Business Mill -hautomon rahoitus, Lab-ammattikorkeakoulu Oy	Yrityshautomo, joka tarjoaa kasvuhaluille yrityksille asiantuntijapalveluita, tukea ja neuvoja	2023		4 294 €
Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon kehittäminen, Etelä-Karjalan liitto	Hankkeen tavoitteena on edistää henkilö- ja tavaraliikenteen siirtymistä vaihtoehtoihin käyttövoimiin yhteensovittamalla maankäytöllisiä haasteita sekä sujuvoittamalla lupakäytäntöjä ja kaavoitusta uusien yksityisten, puolijulkisten ja julkisten lataus- ja jakeluasemien rakentamiseksi.	2022-2024		2 715 €
Laptuote-säätiön työvoimapolitiittiset palvelut	Parasta-hanke <u>Hallinnointi / toteuttaja:</u> Laptuote-säätiö <u>Rahoitus:</u> Kaakkois-Suomen te-palvelut Kuntarahoitus (Parikkalan kunta) Omarahoitus (Laptuote-Säätiö) <u>Tavoitteet:</u> Työvalmennus pitkäaikaistyöttömille, vaikeasti työllistyville ja osatyökykyisille työttömille työnhakijoille; Parikkalan rakenteellisen työttömyyden hoitaminen, erityisesti pitkäaikaistyöttömien työllistymisen ja koulutuksen edistäminen.	2023	89 617 € 50 000 € 20 000 € 19 617 €	
	Nuorten työpaja Dynamo -hanke <u>Rahoitus:</u> Valtion avustuksen lisäksi kunnan omarahoitusosuus nuorten sekä työ- ja yksilövalmentajan palkkauskustannuksiin <u>Hallinnointi / toteuttaja:</u> Laptuote-säätiö <u>Tavoitteet:</u> nuorille työkokemusta ja yksilövalmennusta	2023	17 500 €	
	Toiminta-avustus työvalmennus- ja työtoimintaan <u>Rahoitus:</u> Kaakkois-Suomen TE-toimisto 100 %, vahvistetaan vuosittain <u>Hallinnointi:</u> Laptuote-säätiö. <u>Tavoitteet:</u> Laptuote-säätiön toimintojen ja 3 työpajan toiminnan turvaaminen Parikkalassa. Työelämäosallisuutta ja	2023	68 000 €	Kunnan avustus Laptuote-säätiölle yhteensä max. 50 000 €

	kuntouttavaa työtoimintaa tukevat palvelut (kuntouttava työtoiminta/Eksoten palveluseteli; palkkatuki, työkokeilupaidat).			

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	2 082 861,24	230 300	220 300	220 300	220 300
Toimintakulut	-2 409 293,70	-655 143	-667 256	-667 256	-667 256
Toimintakate	-326 432,46	-424 843	-446 956	-446 956	-446 956